

Bestemmingsplan Molengoot Toelichting

Gemeente Hardenberg

maart 2011
ontwerp

Bestemmingsplan Molengoot Toelichting

dossier : BA1197
registratienummer : GO-GR20110027
versie : ontwerp

Gemeente Hardenberg
maart 2011
ontwerp

INHOUD	BLAD	
1	INLEIDING	2
1.1	Aanleiding tot bestemmingsplan	2
1.2	Plangebied	2
1.3	Opzet bestemmingsplan	4
2	BELEID	5
2.1	Europees beleid	5
2.2	Nationaal beleid	5
2.3	Provinciaal en regionaal beleid	6
2.4	Gemeentelijk beleid	8
3	BESCHRIJVING MOLENGOOT	11
4	PLANOLOGISCHE RANDVOORWAARDEN	13
4.1	Archeologie	13
4.2	Ecologie	13
4.3	Bodem	14
4.4	Geluid	15
4.5	Lucht	15
4.6	Externe veiligheid	16
4.7	Water	16
5	VERTALING NAAR REGELS EN VERBEELDING	19
5.1	Algemeen	19
5.2	Toelichting op de bestemmingsregels	19
5.3	Toelichting overige bepalingen	20
6	UITVOERBAARHEID	22
6.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	22
6.2	Economische uitvoerbaarheid	22
7	COLOFON	23

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding tot bestemmingsplan

De gemeente Hardenberg en waterschap Velt en Vecht hebben een structuurvisie opgesteld om de Vecht een andere inrichting geven in de stedelijke kern van Hardenberg, in de vorm van het Vechtpark. Het te ontwikkelen Vechtpark biedt ruimte voor waterberging en kansen voor recreatie, toerisme, natuur, kunst en cultuur. Het Vechtpark moet een plek zijn waar bewoners en bezoekers van Hardenberg de ruimte krijgen om te recreëren en te struinen. Maar ook waterveiligheid en natuurontwikkeling zijn belangrijke thema's. Het Vechtpark biedt extra ruimte voor waterberging en de waterkeringen worden deels verlegd en verstevigd. Zo wordt de stad beter beschermd tegen overstromingen. Met onder meer de aanleg van nieuwe natuur, natuurvriendelijke oevers, nevengeulen en poeltjes ontstaat een betere leefomgeving voor planten en dieren. Het project Vechtpark is te onderscheiden in verschillende deelprojecten die elk een bijdrage leveren aan de gezamenlijke doelstellingen. Een van de deelgebieden is 'de Molengoot', waarvoor dit bestemmingsplan is opgesteld. Het voornemen is om in het plangebied onder andere een nevengeul aan te leggen, inclusief een recreatieve ontsluiting, en om ruimte te bieden aan natuur en recreatie. Voorliggend bestemmingsplan komt hieraan tegemoet.

1.2 Plangebied

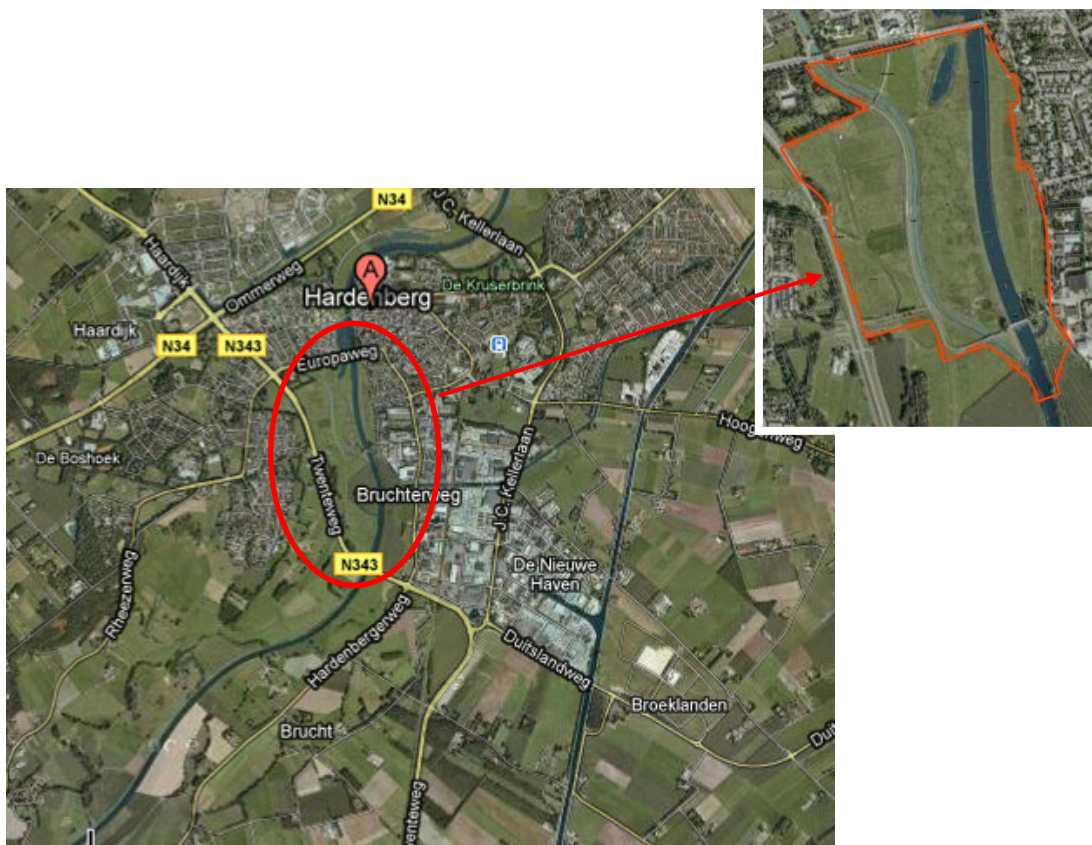
Begrenzing

Het plangebied is gelegen ten zuidwesten van het centrum van Hardenberg. Het plangebied is circa 30 hectare groot en bestaat uit een deel van het stroomgebied van de Vecht, de aangrenzende oeverlanden en winterbed van de Vecht. In figuur 1.1 op de volgende pagina is een luchtfoto weergegeven van het plangebied.

Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door de Europaweg. De Europaweg verbindt de N343 met het centrum van Hardenberg via een brug over de Vecht. Aan de westzijde wordt het plangebied deels begrensd door de N343, waarna de grens in zuidoostelijk richting afbuigt in de richting van de bestaande stuw. Het oostelijke deel van het plangebied wordt begrensd door de bestaande bebouwing. Voor de zuidzijde van het plangebied ligt de grens ten zuiden van de bestaande stuw in de Vecht. Aan de oostzijde van de stuw bevindt zich een vispassage. Deze behoort ook tot het plangebied.

Inrichting en functies

De Vecht loopt aan de oostelijke zijde van het plangebied in zuidelijke richting. Vanuit noordwestelijke richting komt de Molengoot het plangebied binnen en stroomt aan de zuidzijde van het plangebied uit in de Vecht. Aan de oostzijde van de Vecht zijn enkele graslanden gelegen die gebruikt worden om klein vee te laten grazen. Tussen de Vecht en de Molengoot zijn extensieve graslanden gelegen. Aan de noordzijde is tevens een kleine waterplas gelegen. De westzijde van de Molengoot wordt mede begrensd door een bestaande dijk met een fiets- en wandelpad. Aan de Westzijde van de dijk zijn nog enkele graslanden gelegen. Het plangebied wordt op dit moment voornamelijk gebruikt om te recreëren en klein vee te weiden. Daarnaast maakt het Natuuractiviteitencentrum de Koppel (gelegen ten zuidoosten van het plangebied) gebruik van het plangebied voor de educatieve activiteiten.

Figuur 1.1: ligging en begrenzing plangebied

Planologische regeling

Het plangebied is deels gelegen in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied en deels in het bestemmingsplan Heemse. Bestemmingsplan Buitengebied is vastgesteld op d.d. 26 april 1989 door de Gemeenteraad. Bestemmingsplan Heemse is vastgesteld op d.d. 30 september 2004 door de Gemeenteraad. Met het vaststellen van dit bestemmingplan Molengoot zal het plangebied geen deel meer uitmaken van beide bestemmingsplannen, maar is heeft het plangebied een op zichzelf staand bestemmingsplan. Het plangebied heeft in het vigerende bestemmingsplannen voornamelijk de bestemmingen 'agrarische doeleinden' en 'groen'.

Systematiek bestemmingsplan

De systematiek van het nu voorliggende bestemmingsplan verschilt sterk van de voornoemde vigerende bestemmingsplannen. Dit bestemmingsplan voldoet aan de Wet ruimtelijke ordening en Wabo en is digitaal raadpleegbaar.

Wet ruimtelijke ordening (Wro)

Eén van de belangrijkste gevolgen van de inwerkingtreding van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (1 juli 2008) is de digitaliseringplicht. Deze verplichting houdt in dat bestemmingsplannen conform de zogeheten RO standaarden 2008 dienen te worden opgesteld. De RO standaarden 2008 vormen de basis voor het vormgeven (SVBP2008), inrichten (IMRO2008) en het beschikbaar stellen (STRI2008) van ruimtelijke plannen.

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening dienen bestemmingsplannen digitaal (digitale verbeelding) te worden vastgesteld. De analoge versie (papieren versie) wordt gezien als een uitdraai van de digitale

versie. Indien de digitale en de analoge verbeelding tot interpretatieverschillen leiden, is de digitale verbeelding beslissend.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Met de komst van de Wabo krijgen de planologische afwijkingsmogelijkheden (voorheen ontheffingen) een plaats in de Wabo. Middels een omgevingsbesluit kan het college van burgemeester en wethouders toestemming verlenen om af te wijken van het bestemmingsplan. De invoering van de Wabo heeft dan ook gevolgen voor de inhoud van bestemmingsplannen - en dan in het bijzonder voor de planregels. In de Wabo wordt niet meer gesproken over ontheffingen, vrijstellingen of aanlegvergunningen, maar van toestemmingen. Dit bestemmingsplan voldoet aan de Wabo.

1.3 Opzet bestemmingsplan

Dit bestemmingsplan bestaat uit een toelichting, de planregels en de plankaart (verbeelding).

U leest in de toelichting de achtergronden van het plan en plangebied en de afwegingen die zijn gemaakt om te komen tot het nieuwe bestemmingsplan. Allereerst zal in hoofdstuk 2 ingegaan worden op het relevante vigerend beleid op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau. Hoofdstuk 3 geeft een nadere beschrijving van de beoogde ontwikkeling van het plangebied. Vervolgens komen in hoofdstuk 4 de milieu- en omgevingseffecten van de voorgenomen ontwikkeling aan bod. In hoofdstuk 5 wordt kort ingegaan op het vervolg van de procedure.

Een toelichting op de juridische vertaling van de toelichting naar de planregels en plankaart is opgenomen in hoofdstuk 6 en tenslotte wordt in hoofdstuk 7 nog ingegaan op de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid van het plan. Aansluitend op de toelichting treft u de planregels aan. In de planregels zijn de juridische regels uitgewerkt die gelden voor de op de plankaart (verbeelding) aangegeven bestemmingen. De planregels en de plankaart (verbeelding) zijn onderling nauw met elkaar verbonden en vormen het juridisch-planologisch deel van het bestemmingsplan.

2 BELEID

2.1 Europees beleid

Verdrag van Malta

Het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed (het Verdrag van Malta) is in 1998 aanvaard. Het verdrag bepaalt dat archeologische waarden als onvervangbaar onderdeel van het lokale, regionale en (inter-)nationale culturele erfgoed bij de besluitvorming over ruimtelijke ingrepen expliciet dienen te worden meegewogen en waar mogelijk ontzien. Wanneer bescherming en inpassing van waardevolle monumenten niet mogelijk blijkt, zal de historische informatie door middel van verantwoord archeologisch onderzoek veilig moeten worden gesteld. In het verdrag is op Europees niveau een aantal principes vastgelegd die kunnen helpen deze doelstellingen te realiseren. Zo dient archeologische monumentenzorg in nauwe afstemming plaats te vinden met andere activiteiten en beslissingen op het gebied van ruimtelijke ordening. Dit is vastgelegd via de Wet op de archeologische monumentenzorg in de Monumentenwet 1988. Archeologie heeft nadrukkelijk aandacht gehad bij het opstellen van dit bestemmingsplan in de vorm van een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (zie paragraaf 4.1).

Kaderrichtlijn Water

Sinds 2000 is de Kaderrichtlijn Water (KRW) van kracht. Deze Europese richtlijn streeft naar duurzame en robuuste watersystemen en is gericht op zowel oppervlaktewater als grondwater. De KRW gaat uit van standstill: de ecologische en chemische toestand van het grond- en oppervlaktewater mag vanaf 2000 niet verslechteren. Andere belangrijke uitgangspunten uit de KRW zijn een brongerichte aanpak en het principe "de vervuiler betaalt". In de periode tot 2009 zijn de ecologische doelen voor waterlichamen opgesteld en vastgesteld. De doelen moeten in 2015 gerealiseerd zijn. Doelen mogen onder bepaalde voorwaarden ook later gehaald worden of worden verlaagd. Voor beschermde gebieden (onder andere zwembieren, vogel- en habitatrictlijngebieden) kan echter niet van de deadline van 2015 afgeweken worden. Hoewel de uiteindelijke chemische normen en ecologische doelstellingen nu nog niet bekend zijn, is de verwachting dat aanscherping van huidige maatregelen genomen door gemeente en andere partijen nodig zal zijn. De voorgenomen ontwikkeling die met dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt passen binnen deze richtlijn.

2.2 Nationaal beleid

Nota Ruimte

In de Nota Ruimte (2004) is de visie van het kabinet vastgelegd op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. Daarbij wordt gestreefd naar een heldere verdeling van verantwoordelijkheden tussen Rijk en decentrale overheden. Met de Nota Ruimte is gekozen voor een integrale benadering van de ruimte en legt het rijk meer de nadruk op ontwikkelingsplanologie. Dat betekent dat overheden, marktpartijen, maatschappelijke organisaties en burgers meer moeten samenwerken om tot een breed gedragen gebiedsgerichte visie en beleidsuitvoering te komen. De Nota beschrijft met name de noodzaak om waterveiligheid te waarborgen en ruimte te creëren voor water. Kwaliteit van het Nederlandse landschap verdient een volwaardige plaats bij ruimtelijke afwegingen, waarbij water een belangrijke rol speelt (VROM et al., 2004). Met het programma 'Ruimte voor de Vecht' werken verschillende overheden gebiedsspecifiek en integraal aan de veiligheid en ruimtelijke kwaliteit van het Vechtdal. Hiermee werken decentrale overheden de omschreven doelstellingen uit de Nota Ruimte verder uit (zie paragraaf 2.3).

Nationaal Waterplan

Op basis van de Waterwet is in 2009 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan heeft de status van een structuurvisie en bevat in hoofdlijnen het nationale waterbeleid voor de periode 2009-2015. Het waterplan richt zich op waterkwantiteit, waterkwaliteit, gebruik van water en een duurzaam waterbeheer dat bescherming biedt tegen overstromingen. Met het Nationaal Waterplan wordt invulling gegeven aan de voornoemde Europese Kaderrichtlijn Water en het Waterbeleid 21e eeuw. Met het Waterbeleid 21e eeuw wordt de stroomgebiedbenadering ook toegepast, maar staat de waterkwantiteit centraal. De Commissie Waterbeheer 21e eeuw (2000) stelde in haar rapport dat door klimaatverandering, zeespiegelstijging, bodemdaling en verstedelijking er een andere benadering van het waterbeleid moest komen. Het water zal meer ruimte moeten krijgen. Het kabinet nam destijds het advies over en stelde het Waterbeleid 21e eeuw vast. Standpunten uit dit beleid zijn:

1. de 'trits': water vasthouden, water bergen en ten slotte afvoeren;
2. meer ruimte voor water;
3. creëren van gebieden voor waterberging;
4. de watertoets.

Het nationale beleid omvat een visie die door lagere overheden gebiedsspecifiek geïmplementeerd dient te worden. Het Rijk zet in op grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden om de kwaliteit en kwantiteit van water en natuur te verhogen. Dit nationale beleid werkt door in de voorgenomen ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt met dit bestemmingsplan.

2.3 Provinciaal en regionaal beleid

Ruimte voor de Vecht

Al sinds 1994 spreken verschillende partijen langs de Vecht de wens uit om te werken aan een 'levende rivier'. Deze wens kwam tot uitdrukking in het gebiedsgerichte beleid Vecht-Regge. Dit samenwerkingsproject richtte zich op een duurzame ontwikkeling van het Vecht-Regge-gebied. Voor het Nederlandse gedeelte van de Vecht werd in 1997 een 'Vechtvisie' opgesteld. De combinatie van de Vechtvisie en samenwerkingsproject Vecht-Regge bood goede aanknopingspunten voor de Vecht als drager voor een brede gebiedsontwikkeling van het Vechtdal (Provincie Overijssel et al., 2009). De provincie Overijssel gaf in 2005 een opdracht aan het Atelier Overijssel om een onderzoek te doen naar de mogelijkheden van deze gebiedsontwikkeling van het Vechtdal. Naar aanleiding van dit onderzoek werd enkele jaren later 'De levende Vecht' gepresenteerd. Tien jaar na de eerste Vechtvisie werd een nieuwe visie opgesteld. Nu werden echter niet alleen Nederlandse, maar ook Duitse overheden bij de ontwikkeling betrokken. Zo ontstond een grensoverschrijdende Vechtvisie. Uiteindelijk hebben de talrijke initiatieven geleid tot het samenwerkingsprogramma 'Ruimte voor de Vecht', waarin gemeenten, waterschappen, het Overijssels Particulier Grondbezit, het Regionaal Bureau voor Toerisme, Staatsbosbeheer en de provincie Overijssel zijn vertegenwoordigd. In 2008 is het Startdocument 'Masterplan Ruimte voor de Vecht' door de betrokken overheden vastgesteld. In het startdocument is de gezamenlijke visie uitgewerkt in vijf statements:

1. ga voor de volle winst van de levende rivier;
2. maak en behoud het winterbed als grote open ruimte voor landbouw, natuur, recreatie en landschap;
3. maak de rivier de voorkant van het Vechtdal;
4. organiseer de bezoekersstromen;
5. maak de Vecht manifest (Provincie Overijssel et al., 2009).

Deze statements zijn richtinggevend voor de planvorming en uitvoering van de gebiedsontwikkeling Ruimte voor de Vecht. Met de vaststelling van het startdocument werd tevens de opdracht gegeven voor

het uitwerken van een masterplan Ruimte voor de Vecht. Dit masterplan is in 2009 door verschillende overheden vastgesteld en bevat de visie en uitvoeringsstrategie om deze visie te realiseren. Ook is er een uitvoeringsprogramma opgesteld, waarin de uitvoeringsprojecten vanaf 2009 beschreven zijn. Ten slotte is aan het masterplan Ruimte voor de Vecht een beeldmanifest toegevoegd waarin de visie is gevisualiseerd. Reeds voor de vaststelling van het masterplan is de realisatieovereenkomst Ruimte voor de Vecht 2009 ondertekend. Het besluit voor de realisatieovereenkomst laat zien dat de samenwerkende partijen daadkrachtig willen werken aan de gezamenlijke doelen. Het uitgangspunt van het programma Ruimte voor de Vecht is meer (ruimtelijke) kwaliteit in het Vechtdal. De vijf statements geven richting aan die kwaliteit. Het samenwerkingsprogramma en de vijf statements zijn daarom leidend voor de ontwikkelingen in het Vechtpark.

Omgevingsvisie- en verordening provincie Overijssel

De Omgevingsvisie provincie Overijssel is de visie van de provincie op de fysieke leefomgeving. Hierin worden de ambities nader uitgewerkt om samen met andere partijen te komen tot een verbeterde ruimtelijke kwaliteit, waarin wonen, natuur, landbouw en water elkaar versterken. De omgevingsvisie is in 2009 vastgesteld en gaat uit van een integrale benadering. De visie heeft de status van een regionaal waterplan, provinciale verkeers- en vervoersplan, milieubeleidsplan en bodemvisie. Belangrijke onderdelen van de Omgevingsvisie zijn ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid (Provincie Overijssel, 2009).

In de Omgevingsvisie Overijssel wordt het programma Ruimte voor de Vecht als voorbeeldprogramma omschreven. De vijf statements zoals die in het Masterplan Ruimte voor de Vecht zijn verwoord vormen, samen met de bestaande ruimtelijke kwaliteiten, de basis voor de omgevingsvisie voor het Vechtdal. Met het Vechtpark worden de vijf statements concreet uitgewerkt, waarvan de Molengoot een deelgebied is. Hiermee voldoet de met dit bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkeling aan dit beleidskader.

De Omgevingsverordening is een van de juridische instrumenten die door de provincie wordt ingezet om de doorwerking van ambities uit de Omgevingsvisie af te dwingen. De inzet van de verordening blijft beperkt tot onderdelen die de provinciale belangen waarborgen of om uitvoering te geven aan wet- en regelgeving.

Provinciale Ecologische Hoofdstructuur en Natuurgebiedsplan Overijssel

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) vormt de basis voor het Nederlandse natuurbeleid. De EHS is een netwerk van gebieden waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk moet voorkomen dat flora en fauna uitsterft in geïsoleerde gebieden. De EHS bestaat uit:

1. bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
2. landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
3. grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee) (ministerie LNV, 2010)

In 2018 moet het natuurnetwerk EHS gereed zijn. De EHS dient op provinciaal niveau te worden opgepakt in een Provinciale Ecologische Hoofdstructuur. Het is de taak van de provincie om vast te stellen welke gebieden deel uitmaken van dit netwerk. De provincie kan van grondeigenaren medewerking vragen voor het natuurbeheer. Een andere mogelijkheid is het verwerven van gronden. De aangekochte grond wordt vaak overhandigd aan grote terreinbeherende organisaties, zoals Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Landschap Overijssel. In het Vechtdal zijn grote delen aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur, waaronder een onderdeel van het plangebied. Met het Natuurgebiedsplan Overijssel zijn nieuw te ontwikkelen natuurgebieden en beheersgebieden voor de provincie Overijssel verder uitgewerkt. Met dit plan wordt niet alleen invulling gegeven aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur, maar ook voor natuur daarbuiten. In het Natuurgebiedsplan is de Vechtcorridor (Vechtparkgebied) Hardenberg als

waardevol gebied opgenomen. Met het plan wordt gestreefd naar één samenhangend rivierenlandschap in het front van de stedelijke omgeving.

De EHS, en de uitwerking daarvan in het Natuurgebiedsplan, hebben als doel om door natuurontwikkeling de ruimtelijke kwaliteit van het landschap en de diversiteit aan planten en dieren te vergroten. Deze doelen sluiten aan op statements die zijn verwoord in het programma Ruimte voor de Vecht, waarin ruimte wordt geboden voor natuur in het winterbed. Bij de ontwikkeling van het plangebied worden gestelde doelen in voornoemde plannen nagestreefd.

Waterbeheersplan

Het waterbeheersplan van waterschap Velt & Vecht is in samenwerking met vier omliggende waterschappen opgesteld en is in 2010 in werking getreden. In het beheersplan zijn de missie, visie en strategie overgenomen die in 2007 door de Nederlandse waterschappen gezamenlijk geformuleerd zijn in het document Water Wegen. In Water Wegen beschrijven de waterschappen hoe zij omgaan met de toekomstige wateropgaven in een steeds veranderlijker omgeving. De vijf samenwerkende waterschappen (Velt & Vecht, Reest & Wieden, Groot Salland, Regge & Dinkel en Rijn & IJssel) maken deel uit van het deelstroomgebied Rijn-Oost. Dit deelstroomgebied heeft de opgave om te zorgen voor voldoende water, schoon water en veilig wonen en werken. De klimaatverandering heeft echter gevolgen voor de waterveiligheid, waterberging en waterbeheer. Het is daarom van belang om water in het stedelijk en landelijk gebied meer ruimte te geven. Bovendien moet steeds vaker gezocht worden naar meervoudig ruimtegebruik, waarbij een integrale benadering van water en ruimte van belang is. Hierbij is een goede samenwerking tussen Rijkswaterstaat, provincie, gemeenten, maatschappelijke organisaties en burgers onontbeerlijk. Niet alleen de waterveiligheid staat in het waterbeheersplan centraal, ook wordt rekening gehouden met de economische, ecologische en recreatieve belangen. Samen met andere partijen worden middelen ingezet om te werken aan een duurzame en integrale ontwikkeling van het stedelijke en landelijke gebied.

Het programma Ruimte voor de Vecht is ook in het waterbeheersplan opgenomen en sluit aan op de opgave waarvoor de gezamenlijke waterschappen zich gesteld zien. De Vecht moet een halfnatuurlijke laaglandrivier worden. Hierdoor ontstaan dynamische processen die voor een grotere variatie aan leefmilieus voor planten en dieren zorgen. Een andere belangrijke opgave is de vergroting van de ecologische waterkwaliteit vanwege de Kaderrichtlijn Water. De Vecht zal een ecologisch waardevolle rivier worden die voldoet aan de Europese Kaderrichtlijn water. Een halfnatuurlijke rivier biedt een grotere belevingswaarde met meer kansen voor recreatie. Waterveiligheid blijft echter gewaarborgd (Velt & Vecht, 2010).

2.4 Gemeentelijk beleid

Toekomstvisie en Meerjarenprogramma gemeente Hardenberg

De Toekomstvisie van de gemeente Hardenberg 2004-2019 is een ontwikkelingsplan met drie doelstellingen:

1. samenhang in diverse gemeentelijke beleidsvelden ondersteunen;
2. een helder profiel naar buiten toe creëren;
3. strategische politieke keuzes maken (gemeente Hardenberg, 2004, p.6)

Met de toekomstvisie heeft de gemeente haar ontwikkelingsstrategie richting gegeven voor de lange termijn. Bij de ontwikkeling van de visie is draagvlak gecreëerd door ook burgers en organisaties bij het ontwikkelproces te betrekken. De toekomstvisie is in 2004 vastgesteld en is opgebouwd uit zeven programmalijnen waarin doelstellingen, werkwijze en de rol van de gemeente zijn opgenomen. Het Meerjarenprogramma is de uitwerking van de toekomstvisie. Deze is in 2005 door de raad vastgesteld. In

beide beleidsdocumenten spreekt de gemeente Hardenberg haar ambitie uit om de Vecht meer te verbinden met de stad. Zo wil de gemeente een Vechtproject (Vechtpark) ontwikkelen met een integrale benadering van recreatie, toerisme, cultuur, natuur en waterbeheer. Met de Meerjarenprogramma zet de gemeente Hardenberg verder in op een aantrekkelijke groene woonomgeving met levendige ontmoetingsplekken om uit te gaan, te werken, te winkelen en te wonen. De aangewezen groene ruimte wordt meer toegankelijk gemaakt voor wandelaars en fietsers. Bovendien wil de gemeente de Vecht meer toegankelijk maken voor bootjes. Hardenberg kan hierdoor de beleefbaarheid van de omgeving voor bewoner en bezoeker vergroten. Door de aantrekkingskracht van de omgeving te vergroten wil Hardenberg tot de top van toeristische gemeenten in Overijssel behoren en de biodiversiteit in het Vechtdal behouden of verbeteren. De ontwikkelingen die mogelijk worden gemaakt met dit bestemmingsplan passen binnen deze ambitie van de gemeente Hardenberg.

Waterplan gemeente Hardenberg

In 2008 is het Waterplan van de gemeente Hardenberg vastgesteld. Dit gemeentelijke waterplan is in samenwerking met de provincie, vier waterschappen en betrokken maatschappelijke organisaties tot stand gekomen. Het plan omschrijft hoe de gemeente en waterschappen omgaan met het water. Voor enkele jaren zijn er concrete maatregelen beschreven, maar het plan omvat ook een toekomstvisie 2020. De uiteindelijke doelen van het waterplan gemeente Hardenberg zijn:

1. Afstemming beleid en verdiepen van de samenwerking;
2. Oplossen waterproblemen en benutten van waterkansen;
3. Voldoen aan nieuw beleid en regelgeving;
4. Vastleggen wateropgave voor het stedelijke en landelijke gebied.

De gemeente is niet alleen verantwoordelijk voor de inzameling en transport van afvalwater, maar ze werkt ook mee aan de opvang van water in woongebieden, kwaliteit van water en recreatieve mogelijkheden. Water krijgt een steeds belangrijker rol toegediend bij de inrichting van de openbare ruimte. Daarom is een goede samenwerking tussen waterschappen en de gemeente van groot belang, waarbij kansen voor meervoudig ruimtegebruik benut kunnen worden. Uiteindelijk richt het Waterplan Hardenberg zich op de maatregelen voor waterveiligheid en kwantiteit, waterkwaliteit en beleving. Het waterplan ziet met name kansen voor het Vechtdal. Door een halfnatuurlijke laagland rivier te realiseren ontstaan er mogelijkheden voor waterberging, natuurontwikkeling en recreatie. Tevens is in het waterplan de visie opgenomen om beleefbaarheid van de Vecht in Hardenberg te vergroten (gemeente Hardenberg, 2008).

Masterplan Plus Centrum Hardenberg

De stad Hardenberg is een kern met streekfunctie. Om deze functie te waarborgen en te versterken is in 2005 het Masterplan Plus Centrum Gemeente Hardenberg vastgesteld. Dit plan omschrijft de toekomst en ontwikkelingen van het centrum van Hardenberg. Het doel van het masterplan is het ontwikkelen van een integraal ruimtelijk plan voor een verbeterde kwaliteit van het centrum. Na de uitvoering moet de kwaliteit van wonen, winkelen, werken en recreëren duurzaam gewaarborgd zijn. Het masterplan beschrijft het belang van een sterke relatie tussen de Vecht en het centrumgebied van Hardenberg. Door de verbinding met het water ontstaat een aantrekkelijker centrum. Ontwikkelingen van het stadscentrum en de Vechtcorridor (lees: Vechtpark) moeten op elkaar afgestemd worden.

Convenant 'Hardenberg, stad met een streekfunctie'

In het provinciale Streekplan 2000+ is Hardenberg aangewezen als kern met streekfunctie. Deze streekfunctie is vervolgens vastgelegd in een convenant 'Hardenberg, stad met een streekfunctie' 2004-2007. Met dit convenant hebben de provincie en gemeente afspraken gemaakt om gezamenlijk de centrumfunctie van Hardenberg verder te versterken. Voor de periode 2008-2011 is door beide overheden wederom een convenant gesloten waarbij de convenantmiddelen ingezet worden in projecten die leiden tot:

1. Economische structuurversterking;
2. Een gedifferentieerd en kwalitatief hoogwaardige voorzieningenaanbod;
3. een versnelde totstandkoming van het woningbouwprogramma (Provincie Overijssel, 2008, p.1).

De majeure projecten die voor de convenantsmiddelen in aanmerking komen zijn het gezondheidspark, Impuls voor Werk: Samenhang in het LOC, sociale infrastructuur/cultuur en het Vechtpark. Met de realisatie van het Vechtpark en het deelgebied de Molengoot wordt de belevingswaarde van de Vecht verhoogd en ontstaat er een betere binding met de stad. Het bestemmingplan voor de ontwikkeling van Molengoot biedt ruimte aan natuur, water, recreatie, cultuur en educatie.

Welstand

Het bevorderen van de kwaliteit van de dagelijkse leefomgeving is een belangrijk streven van de gemeente Hardenberg. Het daartoe te voeren beleid, ook wel aangeduid als welstandsbeleid, is vastgelegd in de welstandsnota 'Hardenberg voor altijd mooi' vastgelegd. Met dit beleid wil het gemeentebestuur potentiële indieners van plannen en ontwerpers inspireren en uitdagen tot het ontwikkelen van plannen die de ruimtelijke kwaliteit van de gemeente Hardenberg duurzaam ten goede komen. Daarnaast dient het als toetsingskader voor concrete bouwplannen. Onderhavig bestemmingsplan sluit niet aan bij de gebiedsbeschrijving die in de nota is opgenomen voor de omgeving Molengoot. Reden hiervoor is dat in het gebied op dat moment van in werking treding van de nota nog geen bebouwing voorzien was. Omdat voorliggend bestemmingsplan deze mogelijkheid wel biedt zijn hiervoor apart criteria ontwikkeld waaraan de ruimtelijke kwaliteit van de te bouwen bebouwing (gebouw, sluis en overige bouwwerken) dient te voldoen. Hiervoor is een document opgesteld dat tegelijk met het bestemmingsplan ter inzage wordt gelegd met als doel uiteindelijk te worden opgenomen in de welstandsnota.

3 BESCHRIJVING MOLENGOOT

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de voorgenomen ontwikkeling in het plangebied dat met dit bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt. De gemeente Hardenberg en waterschap Velt en Vecht willen in het Vechtpark een andere inrichting geven aan de Vecht en het Vechtdal in de stedelijke kern van Hardenberg. De plannen voor het Vechtpark zijn op hoofdlijnen in de structuurvisie verwoord. Als een van de deelprojecten wordt de monding van de Molengoot heringericht. In deze paragraaf is het ontwerp van dit gebied beschreven.

Figuur 3.1 Inrichtingschets plangebied Molengoot

In figuur 3.1 is de inrichtingsschets van de Molengoot weergegeven. De grootste ingrepen in het plangebied zijn het graven van een nevengeul van de Molengoot naar de Vecht en de realisatie van een vistrap en een kanopassage. Daarnaast wordt een aantal nieuwe poelen in het gebied gerealiseerd. De bestaande vistrap in het zuiden van het plangebied wordt vervangen door een sluis waar vaartuigen kunnen passeren.

Het eiland tussen de Vecht en de Molengoot - dat ontstaat door de realisatie van de nevengeul - wordt een rustgebied voor dieren die voorkomen in het gebied, zoals grazers, weidevogels, water- en moerasvogels en amfibieën. In dit gevarieerde gebied met halfnatuurlijke (bloemrijke) grasland, ruigte, riet en open water zijn geschikt als broedgebied en als overwinteringsplaats voor vogels. Op het eiland is ook ruimte voor open water en door de aanleg van wisselende oevers is dit geschikt als paaiplaats. De locatie is onbereikbaar voor predatoren als vossen, wat rust geeft aan voorkomende dieren. De variatie en de verschillende inrichtingen met bijbehorende beheermethoden kunnen leiden tot een grote variatie aan leefgebieden voor de verschillende soorten flora en fauna. Ook qua educatie is dit een meerwaarde voor het plangebied. Het natuurgebied (het eiland) is vrij van verharde fiets- en wandelpaden. Het gebied is afgescheiden door middel van natuurlijke grenzen.

De dijk ten westen van de Vecht wordt verplaatst naar de Twenteweg, geheel aan de westkant van de plangebied. Het doel hiervan is om meer waterberging te creëren in het gebied. Dit is ook te zien in de inrichtingsschets. Het bestaande fietspad, gelegen op het huidige dijklichaam zal hiermee komen te vervallen. Om het plangebied toegankelijk te houden voor publiek zijn er fiets- en wandelpaden opgenomen en blijft de mogelijkheid bestaan voor het bekende 'rondje'. Er wordt een nieuw fietspad gerealiseerd ter vervanging van het fietspad op de dijk. Deze komt iets ten westen van de huidige locatie. De ligging van de fietspaden is dusdanig dat de huidige structuur gehandhaafd blijft: zowel de noord-zuid verbinding als een oost-west verbinding blijft bestaan. Qua wandelpaden wordt er onderscheid gemaakt tussen wandelpaden (verhard) en struinpaden (onverhard) en zijn er diverse wandelronden mogelijk. Hiermee is het plangebied goed toegankelijk voor ouderen en rolstoelgebruikers. Bij de bepaling van de ligging van de paden is rekening gehouden met zowel de rivierbedding als de gebiedsbeleving

In het westen van het plangebied – tussen de Twentseweg en de Molengoot - is ruimte gereserveerd voor leisure-activiteiten, waarbij gedacht kan worden aan outdooractiviteiten. Een belangrijke toevoeging die een impuls geeft aan leisure in het gebied is de kanopassage in de nevengeul, zie inrichtingsschets. De leisure in het gebied dient te passen bij de omgeving. In dit bestemmingsplan is er tevens ruimte opgenomen voor een gebouw ter ondersteuning van de recreatieve functies waaronder de leisure. In de regels van dit bestemmingsplan zijn de randvoorwaarden opgenomen ten aanzien van dit gebouw.

De graslanden aan de oostzijde van de Vecht blijven in gebruik als graslanden. De graslanden aan de westzijde van het plangebied worden omgevormd naar natuur ten behoeve van de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur. In dit bestemmingsplan hebben deze gronden dan ook de daarop toespitste bestemming 'natuur' gekregen.

Op verschillende plaatsen in het gebied is er ruimte voor kunst en is het mogelijk om vanuit verschillende punten het gebied te beleven. Deze punten zijn opgenomen in de inrichtingsschets en kunnen dienen voor bijvoorbeeld vogelspotters.

4 PLANOLOGISCHE RANDVOORWAARDEN

In onderhavig hoofdstuk komen de milieu- en omgevingseffecten aan bod die in het kader van een goede ruimtelijke ordening in beeld dienen te worden gebracht.

4.1 Archeologie

Archeologische waarden dienen op grond van het verdrag van Malta (1992) te worden meegewogen in de besluitvorming over ruimtelijke ingrepen. Met de Wet op de archeologische monumentenzorg wordt een eigen verantwoordelijkheid van gemeenten ten aanzien van archeologie verwacht. De gemeente Hardenberg heeft een Beleidsplan Archeologie vastgesteld in 2009. Onderdeel van het beleidsplan is een archeologische beleidskaart. De archeologische beleidskaart kent aan verschillende gebieden in de gemeente archeologische waarde toe. De waarde geeft aan in welke gebieden bij het opstellen van bestemmingsplannen rekening dient te worden gehouden met een dubbelbestemming archeologie. Dit betekent dat naast andere voorkomende bestemmingen een gebied tevens bestemd is voor het behoud van mogelijk aanwezige archeologische waarden. In deze gebieden met dubbelbestemming wordt bepaald welke oppervlakte en dieptegrenzen gelden voor een archeologisch onderzoeksplicht. De gemeente Hardenberg is opgedeeld in verschillende waardegebieden.

RAAP Archeologisch Adviesbureau heeft in 2010 een bureau- en inventariserend veldonderzoek (verkennende fase) uitgevoerd¹ in verband met de geplande werkzaamheden rondom de realisering van de het plangebied Molengoot. Een verkennend onderzoek houdt in dat door middel van boringen vastgesteld wordt of het plangebied in verleden geschikt is geweest voor bewoning en of er diepe bodemverstoringen aanwezig zijn. Op grond van de resultaten van het bureauonderzoek en de veldverkenning kan geconcludeerd worden dat zich in ten westen van de Molengoot een gebied bevindt waar zich oudere beekdalafzettingen, deels gekenmerkt door restgeulafzettingen en dekzandrugafzettingen bevinden.

Het westelijk deel van het plangebied Molengoot valt tevens onder archeologie 4 op de beleidskaart op de beleidskaart van de gemeente Hardenberg zelf. Dit gedeelte heeft dan ook een dubbelbestemming archeologie gekregen. Waarde archeologie 4 betekent dat onderzoek nodig is bij bodemingrepen die groter zijn dan 500 m² en dieper dan 0,5 m. Voor wat betreft dit gedeelte van het plangebied Molengoot dient de aanvrager van een reguliere omgevingsvergunning bij genoemde afmetingen een onderzoek uit te laten voeren waarin de archeologische waarden van de gronden, die worden verstoord, worden vastgelegd.

4.2 Ecologie

Ter bescherming van ecologische waarden dient bij ruimtelijke ingrepen een afweging te worden gemaakt in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn en de Flora- en faunawet. Met de Vogel- en Habitatrichtlijn levert Nederland een bijdrage aan een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. De Vogelrichtlijn is gericht op het beschermen van de in het wild levende vogelsoorten en de instandhouding van de habitatten die het leefmilieu voor deze soorten vormen. De Habitatrichtlijn is gericht op het

¹ RAAP, Plangebied Molengoot te Hardenberg, Archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek (verkennende fase). 2 maart 2011. RAAP-RAPPORT 2226.

instandhouden van natuurlijke- en halfnatuurlijke habitatten en bescherming van wilde flora en fauna. Er bevinden zich geen Vogel- en Habitatrichtlijngebieden in de directe omgeving van het plangebied.

De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van in het wild levende planten en dieren. Nieuw in de Flora- en Faunawet is de erkenning dat dieren, ook zonder direct nut voor de mens, waardevol zijn. De Flora- en Faunawet beschermt naast de zeldzame en bedreigde ook de algemenere soorten die van nature in Nederland voorkomen.

De voorziene ruimtelijke ontwikkeling is getoetst aan de Vogel- en Habitatrichtlijn en de Flora- en faunawet, zie het rapport 'Ecologische toetsing Herinrichting Molengoot' (DHV, 2011). De toetsing bestaat uit een effectanalyse waarbij de effecten van de voorziene ruimtelijke ontwikkeling nader zijn bekeken. Op basis van deze effectanalyse zijn er aanbevelingen en adviezen opgesteld om het effect op de flora en fauna te beperken.

Conclusies van de ecologische toetsing zijn als volgt:

- Voor de Flora- en faunawet is het niet noodzakelijk aanvullend onderzoek uit te voeren of een ontheffing aan te vragen mits de in het ecologisch rapport opgenomen aanbevelingen worden overgenomen. Indien deze aanbevelingen niet kunnen worden opgevolgd, kan het zijn dat het wel noodzakelijk is om aanvullend onderzoek uit te voeren om te bepalen in welke mate er verstoring zal optreden;
- Binnen het plangebied zijn de Molengoot, de Vecht en enkele waterpartijen begrensd als EHS. De oeverlanden en de aangrenzende graslandpercelen zijn niet begrensd binnen de EHS. Uit het voorontwerp blijkt dat de positie van de Molengoot en de Vecht zelf zal niet veranderen. De bestaande poelen blijven ook bestaan na de herinrichting. Er is dan ook geen sprake van oppervlakte verlies of herbegrenzing van de EHS als direct gevolg van de herinrichting.
- De herinrichting van de Molengoot sluit aan op deze natuurdoelen voor het Vecht gebied. De herinrichting zal dan ook niet leiden tot aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de Vecht voor wat betreft de realisatie van deze natuurdoelen.

Met in achtneming van bovenstaande aanbevelingen en adviezen wordt op basis van de verspreiding gegevens en de bevindingen tijdens het veldbezoek geen negatieve effecten verwacht op beschermde soorten als gevolg van de beoogde omwikkeling van het plangebied.

Voor de Flora- en faunawet is het niet noodzakelijk aanvullend onderzoek uit te voeren of een ontheffing aan te vragen mits de in het rapport opgenomen aanbevelingen worden overgenomen. Indien de bovenstaande aanbevelingen niet kunnen worden opgevolgd, kan het zijn dat het wel noodzakelijk is om aanvullend onderzoek uit te voeren om te bepalen in welke mate er verstoring zal optreden.

4.3 Bodem

In het kader van de structuurvisie Vechtpark is de bodem binnen de contourlijnen van het toekomstige Vechtpark is op enkele plaatsen onderzocht. De conclusies van dit bodemonderzoek zijn in ook van toepassing op het plangebied Molengoot. Voor de structuurvisie Vechtpark is er een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd in overeenstemming met de NVN/NEN 5740. Het onderzoek heeft zich niet gericht op de aanwezigheid van asbest conform de NEN 5707. Bij uitgevoerde onderzoeken binnen het plangebied Vechtpark zijn in de bodem niet of geen noemenswaardig verhoogde gehalten aan onderzochte componenten in de grond aangetoond. De componenten arseen, cadmium, kwik, lood, zink,

EOX, PAK en DDT zijn lokaal in verhoogde mate in de grond aangetoond. Van deze componenten is arseen lokaal in gehalten hoger dan de tussen- en interventiewaarde gemeten. Verondersteld wordt dat het arseen hier van nature in verhoogde mate in de bodem voorkomt. De bodem is ijzerrijk (roestverkleuring) en behoort tot de beekdalgronden. Bekend is, dat in beekdalgronden arseen in verhoogde mate voor kan komen. Het betreft dan niet een antropogene verontreiniging. De overige aangetoonde verontreinigingen kunnen in de bodem terecht zijn gekomen als gevolg van overstroming door de Vecht, waarbij verontreinigd slib is afgezet. Op basis van de uitgevoerde bodemonderzoeken wordt geconcludeerd dat de bodem binnen het plangebied van het Vechtpark vanuit milieuhygiënisch oogpunt geschikt is voor het beoogde gebruik (natuur/landbouw/recreatie).

Op basis van het onderzoek wordt geadviseerd om voor de uitvoering van de werkzaamheden uit te gaan van een gesloten grondbalans. Belangrijkste reden hiervoor is de mogelijke aanwezigheid van arseen in gehalten tot lokaal boven de interventiewaarde. Verwerking binnen het plangebied is mogelijk, omdat de bodem binnen het plangebied belast is of kan zijn met arseen. Indien vrijkomende grond binnen de gemeente Hardenberg wordt hergebruikt, dan moet de vrijkomende grond eerst in depot gezet en uitgekeurd worden. Bij het afvoeren van vrijkomende grond naar locaties buiten de gemeente Hardenberg, geldt het beleid van de gemeente waar de grond wordt toegepast.

4.4 Geluid

De Wet geluidhinder is in werking gesteld om geluidshinder als gevolg van wegverkeer, railverkeer en industrie te voorkomen of te beperken. De wet stelt voorschriften aan het geluidsniveau dat geldt in een bepaald gebied. Deze voorschriften zijn echter niet van toepassing op het plangebied Molengoot. De Wet geluidhinder stelt eisen indien er geluidsgevoelige functies in een gebied worden gerealiseerd. Dit bestemmingsplan biedt geen ruimte voor een geluidsgevoelige functies, zoals woningen en scholen gebouwd. Hiermee is het aspect geluid voldoende verantwoord in dit bestemmingsplan.

4.5 Lucht

De 'Wet luchtkwaliteit' is op 15 november 2007 in werking getreden (Stb. 2007, 434) en vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005. Met de 'Wet luchtkwaliteit' wordt de wijziging van de Wet milieubeheer (m.n. hoofdstuk 5, onder titel 5.2) op het gebied van luchtkwaliteitseisen bedoeld. De aanleiding hiervan is de maatschappelijke discussie die ontstaan is als gevolg van de directe koppeling tussen ruimtelijke ordeningsprojecten en luchtkwaliteit. De directe koppeling had tot gevolg dat veel geplande (en als noodzakelijk of gewenst ervaren) projecten doorgang konden vinden in overschrijdingsgebieden. Bovendien moest voor ieder klein project met betrekking tot luchtkwaliteit een uitgebreide toets gedaan worden. Met de nieuwe 'Wet luchtkwaliteit' en bijbehorende bepalingen en hulpmiddelen, wil de overheid zowel de verbetering van de luchtkwaliteit bewerkstelligen als ook de gewenste ontwikkelingen in ruimtelijke ordening doorgang laten vinden.

In artikel 4 van het 'Besluit niet in betekende maten bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' en de bijlagen van de 'Regeling niet in betekende maten bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' is voor bepaalde categorieën projecten met getalsmatige grenzen vastgesteld dat deze 'niet in betekende mate' (NIBM)" bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze mogen zonder toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Dit geldt onder andere voor woningbouwlocaties die ingeval van één ontsluitingsweg niet meer dan 500 nieuwe woningen omvatten. Bij twee ontsluitingswegen mogen de uitbreidingslocaties 1.000 woningen bevatten. Voor kantoorlocaties gelegen aan één ontsluitingsweg geldt een drempel van 33.333 m². Wanneer projecten wel in betekende mate bijdragen aan de luchtkwaliteit dient luchtonderzoek uitgevoerd te worden, waarbij getoetst wordt aan de normen.

De ontwikkelingen die met dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt dragen niet in betekende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit en luchtonderzoek dient dan ook niet uitgevoerd te worden.

4.6 Externe veiligheid

Het *Besluit externe veiligheid inrichtingen* (Bevi) legt veiligheidsnormen op aan bedrijven die een risico vormen voor personen buiten een inrichting. Hierin wordt gesteld dat er geen kwetsbaar object binnen de 10^{-6} per jaar veiligheidscontour mag liggen. Dit betekent bijvoorbeeld dat woningen op een bepaalde afstand moeten staan van een bedrijf dat werkt met gevaarlijke stoffen. Met kwetsbare objecten worden onder andere bedoeld, verspreid liggende woningen van derden met een dichtheid van twee woningen per hectare.

Plaatsgebonden risico

Plaatsgebonden risico is de kans, dat zich op een bepaalde plaats over een periode van één jaar een dodelijk ongeluk voordoet, als direct gevolg van een incident in een bedrijf, indien zich op die plaats iemand bevindt. Hierbij is het dus niet van belang of op die plaats daadwerkelijk een persoon aanwezig is. In Nederland heeft de overheid bepaald dat het plaatsgebonden risico in principe nergens groter mag zijn dan 10^{-6} , oftewel de kans dat een denkbeeldig persoon, die zich een jaar lang permanent op de betreffende plek bevindt (de plek waarvoor het risico is uitgerekend), dodelijk verongelukt door een bedrijfs- of transportongeval, mag niet groter zijn dan eens in de miljoen jaar.

Groepsrisico

Het groepsrisico geeft de kans op het aantal mogelijke slachtoffers ten gevolge van een incident bij een inrichting. Het groepsrisico wordt bepaald op basis van het eerder berekende plaatsgebonden risico (PR) en de aanwezigheid van mensen binnen het invloedsgebied. De bevolkingsgegevens geven een gemiddelde dichtheid van mensen in het gebied voor zowel de dag- als nachtsituatie.

Binnen het plangebied worden geen Bevi-inrichtingen toegestaan en ook geen gevoelige bestemmingen. Buiten het plangebied zijn er geen Bevi-inrichtingen die van invloed kunnen zijn op de het plangebied. Dit is geverifieerd via de risicokaart van de provincie Overijssel. Hiermee is het aspect externe veiligheid voldoende verantwoord.

4.7 Water

In deze waterparagraaf zijn de keuzes gemotiveerd ten aanzien van waterhuishoudkundige aspecten die zijn gemaakt met betrekking tot dit bestemmingsplan. Relevante criteria zijn veiligheid, wateroverlast, riolering en natte natuur. Deze ruimtelijk relevante criteria zijn te onderscheiden in twee groepen: criteria met betrekking op de locatiekeuze en criteria met betrekking op de inrichting van een ruimtelijk plan. Voornoemde thema's hebben niet alleen betrekking op het plangebied, maar ook op de omgeving van het plangebied. Het wateradvies van de waterbeheerder is tevens opgenomen in deze waterparagraaf.

Veiligheid en wateroverlast

Om de veiligheid te verhogen en de effecten bij wateroverlast te verminderen wordt in het plangebied Molengoot extra ruimte voor waterberging gerealiseerd door het verplaatsen van de waterkering, het verlagen van het winterbed en de realisatie van een nevengeul van ca 800 m. Door de waterkering naar het westen te verleggen wordt het winterbed met ca 6 ha vergroot, daarbij zal het winterbed plaatselijk ook worden verlaagd. Met deze maatregelen wordt een deel van de waterbergingsopgave van waterschap Velt & Vecht, dat voortvloeit uit het waterbeleid 21e eeuw, ingevuld.

De inrichting heeft naast waterberging en natuurontwikkeling tevens recreatieve en culturele doelstellingen. In het winterbed zijn recreatieve voorzieningen ondergeschikt aan de waterdoelen. Het is daarmee acceptabel dat in bepaalde tijden voorzieningen als fiets- en wandelpaden, en mogelijk kunstobjecten ontoegankelijk zullen zijn door hoge waterstanden.

Een beperkt deel van het huidige winterbed wordt in het plangebied opgehoogd. Het ruimtebeslag van de het bestaande winterbed is minimaal en wordt ruimschoots gecompenseerd door het naar achteren verleggen van de kering.

Het plan biedt de mogelijkheid om bebouwing te realiseren. Deze bebouwing wordt buiten het winterbed gerealiseerd. Het bouwvlak zal niet op voorhand opgehoogd worden om zo meer creativiteit bij het ontwikkelen van de locatie (bijvoorbeeld het bouwen op palen) te stimuleren. De bebouwing dient zodanig te worden gerealiseerd dat er geen wateroverlast plaatsvindt als gevolg van hoogwater. Hiervoor zijn diverse oplossingsrichtingen mogelijk (gebouw op terp, achter dijk, op palen).

Het plangebied wordt zodanig ingericht dat de omgeving geen wateroverlast ondervindt. Overlast als gevolg van grondwaterstandverandering in de directe omgeving van het plangebied wordt tegengegaan door het treffen van maatregelen langs de randen van het plangebied.

Peilen

De Molengoot in het plangebied staat in de huidige situatie in rechtstreekse verbinding met het benedenstroomse pand van de stuw Hardenberg (winterpeil/ zomerpeil 5,3/5,6 m NAP). De afvoer vanuit Hardenberg van de Molengoot richting het plangebied vindt plaats via gemaal Molengoot. Deze afvoer vindt onder normale omstandigheden onder vrij verval plaats. In tijden van hoog water van de Vecht wordt de afvoer van de Molengoot vanuit Hardenberg gegarandeerd door inzet van gemaal Molengoot. Dit geldt zowel voor de bestaande als de toekomstige situatie, er verandert niets.

In het plan wordt een nevengeul en een kanopassage gerealiseerd. De nevengeul overbrugt het peilverschil van 1,5 m van het bovenstroomse stuwpannd (wp/zp 6,8/7,1 m NAP) met het benedenstroomse stuwpannd (wp/zp 5,3/5,6 m NAP) stapsgewijs in combinatie met de vistrap. De nevengeul takt aan op de Molengoot. Dit betekent dat de overbrugging van het peil in de nevengeul plaatsvindt voordat deze aantakt op de Molengoot. Deze peiloverbrugging wordt ook op een vergelijkbare wijze in de kanopassage gerealiseerd. De nevengeul en de kanopassage worden zodanig ontworpen dat 'leeglopen' van het bovenstroomse stuwpannd niet mogelijk is.

Doordat het peil van de Molengoot ongewijzigd blijft verandert de afvoersituatie van de Molengoot niet na inrichting van het plangebied. Dit betekent dat de inrichting van het gebied geen invloed heeft op de ontwikkelingen bovenstrooms van de Molengoot. Een van de ontwikkelingen betreft de realisatie van de waterberging Collendoorn ten oosten van de wijk Marlanden. Deze waterberging voert haar water uiteindelijk af op de Molengoot conform de trits vasthouden-bergen-afvoeren. De afvoer blijft ongewijzigd mogelijk.

Natte natuur

Waterschap Velt en Vecht staat vanwege de Europese Kaderrichtlijn Water voor de taak de ecologische kwaliteit van de Vecht verder te vergroten. Het plan richt zich zowel op de versterking van de vismigratie als het vergroten van de ecologische waarden in het gebied. De nevengeul wordt voorzien van een vispassage, waarmee de vismigratie wordt bevorderd. Daarnaast is sprake van ecologische versterking door de aanleg van poelen, moerassen en plas-dras overgangen.

Riolering

Bij de (locatie)keuze van recreatieve voorzieningen en activiteiten is gekeken naar de overstorten op de Vecht op voldoende afstand liggen om geen gezondheidsrisico's te vormen. Hierbij gaat het voornamelijk om de kanopassage. De Vecht is niet aangemerkt als zwemwater.

In de huidige situatie is er sprake van een overstortleiding van het bergbezinkbassin (BBB) Heemse in de Molengoot. De leiding loopt parallel aan het Sumpelpad en mondt vervolgens uit in de Molengoot. Op deze leiding is eveneens de uitstroom van het infiltratie-transportstelsel van Heemse aangesloten. Daarnaast is er een overstortleiding aan de oostzijde van de Vecht in het verlengde van de W. van Oldenburgstraat. Bij de toekomstige inrichting van het gebied zal het peilregime van de Molengoot en de Vecht niet veranderen. De inrichting van het plangebied heeft daarmee geen gevolgen voor de ontwerpuitgangspunten ten aanzien van het functioneren bij normale omstandigheden en hoogwatersituaties.

Beperkte gezondheidsrisico's kunnen niet worden uitgesloten. De gemeente voldoet aan de basisinspanning. De voorzieningen hebben een beperkte verwachte overstortfrequentie per jaar. Daarnaast zal ook door de aantakking van de Vecht de hoeveelheid water die door de Molengoot stroomt aanmerkelijk toenemen, waardoor het aandeel van een overstort verwaarloosbaar is. De herinrichting van het gebied zal wel meer waterrecreanten aantrekken. Het is daarmee van belang dat er goed gecommuniceerd wordt over eventuele gezondheidsrisico's die er zijn met betrekking tot de aanwezige riooloverstorten.

Beheer

Beheer en onderhoud vormen een belangrijk aandachtspunt in het plan. Hiertoe zijn de beheerders betrokken bij het opstellen van het plan. In het plan wordt voorzien in de bereikbaarheid voor onderhoudsmaterieel van alle delen van het plan en de aanwezigheid van onderhoudspaden.

Wartertoets

Met het oog op een evenwichtige waterhuishouding, moet in ruimtelijke plannen uiteengezet worden hoe er wordt omgegaan met waterhuishoudkundige aspecten. Hiertoe dient de procedure van de watertoets te worden doorlopen. Het doel van de watertoets is om te waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij alle waterhuishoudkundig relevante plannen en besluiten.

In het kader van de ontwikkelingen van dit plan is 10 januari 2011 overleg gevoerd met het waterschap Velt en Vecht. De afspraken ten aanzien van de waterhuishoudkundige situatie, voor zover relevant in het kader van dit bestemmingsplan, zijn opgenomen in deze paragraaf.

5 VERTALING NAAR REGELS EN VERBEELDING

5.1 Algemeen

Een bestemmingsplan bestaat uit een toelichting, regels en een verbeelding. De plantoelichting beschrijft het beleid, het voornemen en geeft verantwoording voor de keuzes en mogelijke effecten. In de regels van dit bestemmingsplan krijgt het voornemen haar juridische vertaling in de vorm van bestemmingen. De regels geven inhoud aan de op de verbeelding aangegeven bestemmingen. In de regels is per bestemming geregeld welk gebruik en welke bebouwing is toegestaan. Op de verbeelding worden de bestemmingen weergegeven. Er kunnen ook aanduidingen worden opgenomen. Een aanduiding (lijn, letter, cijfer of symbool) betekent dat er in dat gebied een specifieke mogelijkheid bestaat voor het gebruik en/of bebouwing ten opzichte van de bestemmingsregeling. De verbeelding en de regels vormen het juridische toetsingskader voor ruimtelijke en functionele ontwikkelingen in het plangebied. Een toelichting is niet juridisch bindend.

Het juridische systeem en de gelegde bestemmingen worden in dit hoofdstuk beschreven en toegelicht. Bij de opzet van de regels is getracht het aantal regels zo beperkt mogelijk te houden en slechts datgene te regelen, dat werkelijk noodzakelijk is.

In onderhavig bestemmingsplan wordt aangesloten op de normen zoals deze sinds de invoering van de nieuwe *Wet ruimtelijke ordening (Wro)* per 1 juli 2008 zijn gaan gelden. Voor nieuwe bestemmingsplannen heeft dit tot gevolg dat deze dienen te voldoen aan een standaardsystematiek die is vastgelegd in de zogeheten *Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2008 (SVBP 2008)*. Deze norm staat los van de inhoudelijke regelingen in het bestemmingsplan. Inhoudelijk zijn de regels passend binnen de Wabo (zie paragraaf 1.2).

5.2 Toelichting op de bestemmingsregels

De regels geven inhoud aan de op de verbeelding aangegeven bestemmingen. Ze geven aan waarvoor de gronden en opstallen al dan niet gebruikt mogen worden en wat en hoe er gebouwd mag worden. Bij de opzet van de regels is getracht het aantal regels zo beperkt mogelijk te houden en slechts datgene te regelen, dat werkelijk noodzakelijk is. Burgemeester en Wethouders zijn bevoegd om met behulp van een omgevingsvergunning af te wijken van bepaalde regels. Deze bevoegdheid maakt afwijkingen van geringe aard mogelijk, waarbij de aan de grond toegekende bestemming gehandhaafd blijft.

Artikel 3: Groen

De gebieden ten westen van de Molengoot en de noordwestelijke punt waaronder de (deels te verleggen) waterkering hebben de bestemming 'Groen'. Het plangebied is het meest toegankelijk voor bewoners in de bestemming 'Groen'. Binnen deze bestemming zijn verharde fiets- en voetpaden mogelijk en binnen de functieaanduiding 'leisure' een concentratie van leisure-activiteiten (outdooractiviteiten) met bijbehorende bouwwerken. Ook is het bijvoorbeeld mogelijk om een uitkijktoren te plaatsen binnen deze bestemming.

Artikel 4: Natuur

Het gebied tussen de Molengoot en de Vecht (met uitzondering van het punt ten westen van de waterkering) en het gedeelte van het plangebied ten oosten van de Vecht hebben de bestemming Natuur.

Deze bestemming is bestemd voor extensief recreatief medegebruik en voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, waaronder een waterkering. Daarnaast is water toegestaan in de zin van poelen en vijvers met als doel om de natuur te ondersteunen. Binnen deze bestemming mogen geen gebouwen worden gebouwd en zijn verharde (fiets)paden niet toegestaan, met uitzondering van het bestaande verharde fietspad in het zuiden van het plangebied. Deze is op de plankaart aangeduid.

Artikel 5: Recreatie

Het gebied in het noordwesten van het plangebied, ter hoogte van de Twenteweg, is onder een recreatieve bestemming gebracht. Anders dan in de bestemming groen biedt deze bestemming ruimte voor een gebouw (maximaal één) ter ondersteuning van het recreatieve gebruik van het gebied. Hierbij kan gedacht worden aan verblijfsrecreatieve en/of horecavoorzieningen (bijvoorbeeld een hotel), educatieve/maatschappelijke voorzieningen (bijvoorbeeld een informatiecentrum) met eventueel een ondersteunende detailhandelsfunctie. In het betreffende artikel zijn maxima gesteld aan de hoogtes en oppervlakte van het gebouw. Zo mag de goot- en bouwhoogte respectievelijk 7 en 10 meter bedragen (tov de Twenteweg en mag het op de plankaart aangegeven bouwvlak voor maximaal 20% bebouwd worden.

Artikel 6: Water

De Vecht, de Molengoot en de nevengeul zijn bestemd als water. De bestemming water biedt naast ruimte voor waterhuishoudkundige voorzieningen, waaronder de stuw in het zuiden van het plangebied, ook ruimte voor een sluis, bruggen, dammen, steigers, vispassages en energieopwekking (uit waterkracht) en recreatief medegebruik. Binnen de bestemming water zijn er geen dubbelbestemmingen gereserveerd.

Artikel 7: Waarde - Archeologie

Over het westelijke gedeelte van het plangebied ligt de dubbelbestemming Archeologie. Met deze dubbelbestemming worden mogelijk aanwezige archeologische waarden beschermd. Voor wat betreft nieuwe gebouwen en nieuwe bouwwerken geen gebouwen zijnde die groter zijn dan 500 m² en dieper dan 0,50 m, zijn in de regels voorwaarden opgenomen waarmee hiervan met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken. Hierbij moet gedacht worden aan archeologisch onderzoek, de verplichting tot het nemen van technische maatregelen en begeleiding bij de bouwwerkzaamheden door een deskundige op het terrein van archeologische monumentenzorg. Ook voor andere werkzaamheden dan bouwwerkzaamheden zien in dit artikel voorwaarden gesteld. Hierbij kan gedacht worden aan het ontgronden, afgraven, ophogen en diepploegen van gronden.

5.3 Toelichting overige bepalingen

Hoofdstuk 1: inleidende regels

Voorafgaand aan de bestemmingsregels wordt in de planregels begonnen met de inleidende regels (hoofdstuk 1). De inleidende regels bevatten de begripsbepalingen die gehanteerd worden en de wijze van meten. Deze zijn opgenomen ter bevordering van de rechtszekerheid. Het gaat hierbij vooral om het verminderen van de kans op interpretatieverschillen.

In artikel 1 'Begrippen' zijn onder meer de definities gegeven van de begrippen, zoals bouwwerk en extensief recreatief medegebruik. In artikel 2 'Wijze van meten' wordt opgesomd op welke wijze bij de toepassing van de planregels moet worden gemeten, bijvoorbeeld op welke wijze gemeten moet worden bij de goot- en/of bouwhoogte te bepalen. In de SVBP 2008 is hiertoe een standaard opgenomen die in alle bestemmingsplannen dient te worden gehanteerd.

Hoofdstuk 3: Algemene regels

In de algemene regels zijn regels opgenomen waarvan het wenselijk is om deze ten behoeve van de leesbaarheid en raadpleegbaarheid van het bestemmingsplan in één keer op één plaats in de planregels

weer te geven. Zo kunnen in het plan naast de bestemmingsspecifieke aanduidingen ook gebiedsaanduidingen voorkomen die in meerder bestemmingen gelegen zijn. Deze zijn opgenomen in de algemene regels. In de algemene regels zijn verder de anti-dubbeltelregel, de algemene gebruiksregels en de algemene afwijkingsregel opgenomen.

Hoofdstuk 4: Overgangs- en slotbepalingen

Het afsluitende hoofdstuk bevat de Overgangs-en slotregels. De overgangsregel is – evenals de anti-dubbeltelregel – opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening en dus voor alle bestemmingsplannen verplicht om over te nemen. In de Slotregel wordt aangegeven op welke wijze de regels van het bestemmingsplan kunnen worden aangehaald.

6 UITVOERBAARHEID

6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Op de bestemmingsplanprocedure is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het ontwerpbestemmingsplan zal ter voldoening hieraan zes weken ter inzage worden gelegd. Gedurende deze periode kunnen zienswijzen naar voren worden gebracht en is het ontwerpbestemmingsplan voorgelegd aan de betrokken diensten en instanties, in het kader van het *Vooroverleg* als bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

Vooroverleg wordt gevoerd met de volgende betrokken diensten en instanties:

- provincie Overijssel
- waterschap Velt & Vecht
- VROM-inspectie
- Het Oversticht

Van alle ingekomen reacties wordt een standpunt bepaald. Na afweging van de eventuele zienswijzen zal het college van burgemeester en wethouders de Raad voorstellen het bestemmingsplan al dan niet gewijzigd vast te stellen. Het vastgestelde bestemmingsplan zal vervolgens met het vaststellingsbesluit gepubliceerd worden en vervolgens 6 weken voor eventueel beroep ter inzage worden gelegd.

Inspraak heeft plaatsgevonden in het kader van de structuurvisie en zijn bewoners nadrukkelijk betrokken geweest bij de planvorming van de inrichting van het plangebied. Ten tijde van het opstellen van de inrichtingsschets en het bestemmingsplan zijn bewonersavonden gehouden.

6.2 Economische uitvoerbaarheid

Het Waterschap Velt en Vecht draagt de kosten voor uitvoering van de herinrichting. (toestemming tot uitvoering in AB-vergadering van 29-09-2009), Het project wordt uitgevoerd in samenwerking met de gemeente Hardenberg en Staatsbosbeheer. Als gevolg van de uitvoering van het natuurbeleid, invulling van de EHS, zal Staatsbosbeheer het natuurgebied beheren. Dit is/wordt vastgelegd in een overeenkomst tussen beide instanties. Voor het overige is de gemeentelijke economische uitvoerbaarheid voor het Vechtpark voldoende aangetoond in de bovenliggende structuurvisie.

7 COLOFON

Opdrachtgever	: Gemeente Hardenberg / Gemeente Hardenberg	
Project	: Bestemmingsplan Molengoot	
Dossier	: BA1197	
Omvang rapport	: 21 pagina's	
Auteur	: Lous Ebbens	
Bijdrage	: Raoel Steffens	
Interne controle	: Raoel Steffens	
Projectleider	: Martijn van Houten	
Projectmanager	: Martijn van Houten	
Datum	: 4 maart 2011	
Naam/Paraaf	:	MvH

DHV B.V.

Ruimte en Mobiliteit

Griffeweg 97/6

9723 DV Groningen

Postbus 685

9700 AR Groningen

T (050) 369 53 00

F (050) 318 32 11

E [groningen@dhv.com](mailto: groningen@dhv.com)

www.dhv.nl

